

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

29. Sandapila ultimum superbiæ nostræ solium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

ut quidquid à tor millibus hominum, in viaticum fuisset assumptum id omne dicto loco relinquere. Solent enim illic locorum pecuniam, quam itineri destinant, indutis aut pileis infuere. Et quamvis nemo non maluisset suum indutium & tunicam etiam lacera retere, cogebantur tamen universi suis relictis, nova sed vacua tunica superbire. Ploratus tandem ingens & ululatus populi coortus, vereres ab Assano vestes petiit. At ille irrisus plebecula clamoribus & lacrymis, quidquid vestium collectum est, rogo uno comburi iussit. Pecunia vis tanta è busto sublata, ut ea edificio tam nobili sufficeret. Similimè nobiscum mors agit, vestem veterem vel invitis eripit, & novam sepulchralem obtrudit. Nos quidem, uti Paulus loquitur, *ingenitum* gravati, eò quod nolimus exspoliari, sed *superflui*. At frustra renititur. Clamores & lacrymas nostras mors rigidet. Velis, nolis, exuendum vetus amiculum. Exue, & abi. Omnes eadem conditio devinxit: Cui nasci contingit, mori restat. Intervallis distinguimur, exitu æquatur.

§. 29. Sandapila ultimum superbiæ nostræ solium 2

Abrahamus ille magnus cum Dei iussu peregrinatus huc illuc commearet, nihil potius habuit, quam ubi stabilem locum reperisset animum adiciere sepulchro emendo. Hoc ita voluit esse suum, ut id omni iure modoque possideret. Hinc omnem pecuniam à venditore designatam sine cunctatione adnuñtavit, probatà monetâ publicâ. Nec illi satis emptiorem publicè transigi, voluit insuper omnes loci incolas adesse testes emptiōis. Quà in re vir fide plenus monstravit, sepulchrum esse hominis locum proprium, quem is verè, si quidquam aliud, situm diceret. Abrahami exemplo, optimus quisque inter primas curas numerat, rem sepulchri curare.

Maximilianus I. Imperator Austriacus, triennio ante mortem, capulum funebrem è querno ligno, arcæ viatoriæ inclusum, circumferri secum iussit: cavetque testamento, ut exanime corpus suum, rudi linteo involutum sine ulla exenteratione, illi imponeretur, natisque ore, auribusque vivâ calce oppletis. Quid sibi voluit magnus vir? nisi monumentum illud assidue in oculis habere, quod diceret, *Cogita mori*. Quod amplius diceret: Quid te dilatas? extendis, quid multa possides, plura appetis? Quem tot provinciæ & regna non capiunt, locus ille capiet. Cur autem & calcem cavis illis partium immigis? En aromata, quibus condiretur. Maximiliane magnus fuisti! & res tuæ dicunt, cum & hæc circa mortem.

Quid memorem de feretro Ablavii, qui Præfectus Prætorio, inter Constantini Magni aulicos principes, auri insatiabilis vorago, aurum sapius cogitavit quam tumulum, quam caelum. Hinc manu prehensum affatus Constantinus: Quousque tandem, o bone, inquit, thesauros accumulamus? atque simul cum dicto, hæc, quam manu tenebat, feretri figuram in terrâ descripsit, &: Orbis, inquit, opes universas habes, non maiorem tamen post finis locum possidebis aut loculum, quam ego hic depinxi. Si tamen tantum terræ spatium sis occupaturus. Vates fuit Constantinus, nam Ablavius frustra disiectus, non habuit quod daret tumulo.

Carolus V. Augustæ memoriæ Imperator, Maximilianum, quem dixi, sanctissimè amulatus, diu ante mortem Reipublicæ administratione se sponte submovit: & cum in filium jam validum avi & animi curas transtulisset, in Hispaniâ S. Iusti monasterio se abdidit, cum duodecim dumtaxat familiaribus, Deo & sociis vacaturus. Interdixit autem aliter se quam Carolum appellari, Cæsaris, atque Augusti nomina cum rebus animo exuens, quidquid honorarii est contempsit. Imò hoc amplius ferunt, diu ante Imperium abdicatum, sarcophagum sibi construî iussisse cum funebri suppellectile, deportandum, clanculum tamen, quocumque iret. Hunc apparatus mortualem habuit apud se quinque annis, ubicumque locorum esset, etiam dum Mediolanum contra Gallos proficisceretur, illumque diligentissimè singulis noctibus in suo cubiculo reponi iussit. Arbitrabantur quidam qui circa eum erant, thesaurum illic asservari, alii nonnihil librorum, in quibus historiæ veteres continerentur, aliud aliud quidpiam magni. Cæsar verò sibi conscius quo animo eam arcem circumferret, subridendo dicebat: In rei sibi charissimæ usum, id secum deferri. Sic assidue mortem cogitabat Carolus, poteratque diebus singulis dicere, *Vixi*. Ita quotidie ad lucrum surgebat.

Carolus Imperatorem complures alii felicissimè imitati, qui sandapilam mortis suæ monumentum quot diebus religiosè sunt contemplati. Genebaldus Laudunensis Antistes, instar sepulchri lectulum habuit seipsum. Ita quotidie ad lucrum surgebat.

Carolus Imperatorem complures alii felicissimè imitati, qui sandapilam mortis suæ monumentum quot diebus religiosè sunt contemplati. Genebaldus Laudunensis Antistes, instar sepulchri lectulum habuit seipsum. Ita quotidie ad lucrum surgebat.

D 3

prennio 1. Odo.

Mors vestem veterem eripit, & sepulchralem obtrudit. 2. Cor. 5. v. 4.

Assani crudelitatis vindicata.

Fatalium epistolæ summari.

To. 10. l. 50. homil. hom. 13. in.

Sapiens cum tranquillitate de morte cogitat.

Cur omnis dies suspectus esse debeat.

§. 28. Omnis dies observandus.

Milonius apud Stobæum: Non est, inquit, præsentem diem rectè transigere, nisi statuis eam quasi ultimam transigere. Et Augustini sapientissimum monitum est: Latet ultimus dies, ut observentur omnes dies. Diem mortis incertum salubriter constituit Deus, ut ultimum suum quisque salubriter cogitet. At, inquit, tristis hæc cogitatio est super morte, & ipsam adducit mortem. Kallieris. Sapiens cum tranquillitate de ea cogitat: non aliter quam in mari aut navi ventos & vela spectat, quibus fertur in portum; nec tamen ipsa cogitatio eum transfert. Hæc stultitia & omnis error noster est. In fluctibus & inter undas jactari volumus; reformidamus, quod naturâ & ratione ducimur, pervenire. De naturâ scimus:

Omnes eodem ducimur, Omnium.

Versatur urna.

Sed & de ratione, quis ejus compos abnegabit? Quid hic nisi iactationes, curæ, miseria, corporis atque animi dolores? Ecce finem: quid reformidas? Ecce portum: cur non intras? Sed revera, ut ii qui in carcere sunt, elabi vellent, & subinde possent, nisi custos carceris teneret; sic in hac vitâ non impedit phylacista ille, Amor vitæ. Pellendus est, & ut possit, sæpè cogitandum est, quod semel faciendum est. Et quia incertus ac ignotus est ultimus dies, suspectus sit omnis dies. Animus hoc modo fortior, vita emendatior, imò & laxior, quid enim terreat aut turbet quem

--- ille timor

Maximus hand urget, leri metus. Prævisum jaculum minus ferit; mors sæpè cogitata mollius sternit.

Tom. I.

Gen. 2. 13. Abraham de emendo sepulchro fuit sollicitus.

Sepulchrū est hominis locus proprius.

Maximilianus I. Imperator triennio ante mortem capulum circumferri iussit.

Baron. 10. 3. Anno 326. n. 96. Ablavius aurum potius quam tumulum cogitans non habuit quod daret tumulo.

Carolus V. nomina Cæsaris & Augusti animo exuit & sarco.

bi construî iussit.

Zach. 1. 1. 10. 3. in vitâ s. Remigii prenno 1. Odo.

Aeternitatis Prodromi Caput I.

42

ptennio toto, quo quidem tempore in magnâ asperitate vitam traduxit.

Idem to. 3. in vitâ S. J. de 4. Sept.
Ida probatâ sanctitatis femina, diu ante supremum diem feretrum sibi construi curavit, quod quotidie bis pane & alimentis implevit, idem in pauperes bis liberalissimè deplevit. Virtutis studium, optimus ad mortem apparatus est: Virtutem nulla mors inquinat. Facile contemnit omnia, qui se semper cogitat esse morturum.

§. 30. Vita quid est?

Vide P. Max. Salsai Symb. vita human. An. 1626. edita Francofurti.
Flos est, Fumus est, Umbra est, & Umbrae umbræ: Bulla, Pulvis, Spuma, Ros, Stilla, Glacies est. Iridis arcus, deficiens Cereus, Saccus pertusus, ruinosa Domus, Cinis dolosus, Dies vernus, Aprilis constantissimus, unicus testudinis Tinnitus est; Hydria fracta, fontis Rota, araneorum Tela, maris Guttula, vilis Stipula, solstitialis Herba, brevis Fabula, volucris Scintilla, tristis Nebula, Vesica vento plena, rutilans ad solem Columbula; Vita, Vitrum tenerimum, Folium levissimum, Filum subtilissimum, Pomum aureum est, sed intus putridum, &c. Si nihil est umbra, dic quid umbræ somnium? Sexcenta mille capita, de vitâ humanâ rectè pronuntiantur. Mihi omnium rectissimè videntur dixisse, qui Vitam vocant, *Somnium umbra brevissimum.* Compendio rem dicamus: Vita est, *Somnus, Bulla, Vitrum, Glacies, Flos, Fabula, Fœnum.* *Umbra, Cinis, Punctum, Vox, Sonus, Aura, Nihil.*

Psa. 75. v. 6. Ah, miser! quas opes struere, quantos honores gerere, quas & voluptates percipere nobis videmur? quidquid horum est, *Somnium est, sed heu quàm breve & quàm ludicrum! Dormierunt somnium suum, & nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.* Divites & beatos, ô viri, vos esse somnialistis, sed ex iis omnibus quæ habuistis, quæ sperastis, quid rerum obsecro retinistis? hæc vigilantium somnia, hæc somniantium ludicra erant merissima. Oculos nunc aperit pœna, quæ olim clauferat culpa.

Quid sit Vita. Vita igitur quid est? Compendio dicam. Vitæ humanæ tempus, punctum est: Natura, inconstantia: sensus, obscuritas: corpus universum, concretio putrescere facilis: animus vagus: honores, fumus: divitiæ, spinæ: voluptates, venenum. Et ut verbo dicam, omnia, corporis quidem, fluxus; animi verò somnium: Vita, bellum, & hospitis in peregrinâ civitate mora, & innumera bilium miseriarum officina; fama post obitum, est oblitio. Hoc Aufonio credamus:

Epigra. 34. Miramur perisse homines? momenta fatiscunt; Mors etiam saxis nominibusque venit. Ante mortem consummar vitam virtute, res pulcherrima est.

§. 31. Vita Mimis.

Comœdia est omnis vita. **C**omœdia est omnis vita. Nos histriones sumus; regem hic agit, ille medicum; ille principis personam sustinet, ille medicus, hic rusticus. Quamcunque Deus imposuerit, eam decore exequi oportet. Neque in eo laus sita est, ut Imperatorem agas vel Ducem, quamcunque egeris, plausum feres, modò eam bene agas. Opportunissimè hoc Epictetus submonens: Actorem, inquit, esse solum talis, qualis magistro probata fuerit, te memento: si mendicam agere te voluerit, fac eam quoque personam ingeniosè representes. Ita si claudum, si principem, si plebeum. Hoc enim tuum est, datam personam bene effingere: eam autem eligere, alterius.

Enchirid. c. 23. Augustus Imperator, supremo vitæ die, admissos ad se amicos percunctatus est, Ecquid iis videretur minimum vitæ commodè transigisse? Adjecit & clausulam: Ergo plausum date, &c.

Sueton. in Aug. c. 99. Seneca præclare de hac vitæ comœdiâ: Sapius, inquit, hoc exemplo mihi utendum est: nec enim ullo efficacius exprimitur hic humanæ vitæ mimus, qui nobis partes has, quas

(nostrâ culpâ & infirmitatibus) male agimus, assignavit. Laërtius in Zenone, bono histrioni similem esse sapientem ait, qui sive Therich, sive Agamemnonis, personam acceperit, utramque decenter exprimit & imitatur.

Non igitur attendendum est, qui jam sumus, sed qui futuri sumus, ubi larvam & personam posuerimus: nec refert, primi an ultimi actoris partes susceperimus, modò bene agamus.

§. 32. Vita humana typus.

Isaphato Regi Barlaamus senex, humanæ vitæ fallacia gaudia proponens: Unicornem, inquit, ferocè belluam fugit quispiam. In fugâ foveam intruit ingentem, in ipsâ verò ruinâ, protensis manibus apprehendit arborem, & ita lapsam præcipitem stitit. Dum in arbore hæret, sui periculi jam contemptor, duos mures conspicatur, album unum, atrum alterum: hi arboris radicem certante morsu vellicarunt, jamque ad ipsam panem medullam penetrarunt dentibus. Sed oculis insuper in imam ferobem dejectis, horribilem vidit draconem igneas minas spirantem. Dumque miser huc illuc oculos circumvolvitur, quatuor aspidum capita pariete prominentia observat. At his ille omnibus neglectis attollit vultu, & aliquid mellis ab arbore stillantis cernit. Quare sui securus, jamque & unicornis infestantis, & draconis minantis, & murium rodentium, & serpentium imminentiæ, & brevi casure arboris oblitus, melleam dulcedinem avidissimè lambit. Et hæc, inquit Barlaam, presentis vitæ sunt ludibria, quæ sic explico. Unicornis mortem repræsentat, quæ humanam gentem ubique insequitur. Scrobs, hic orbis est calamitatum referissimus. Arbor, quam, pressis manibus teneris, vita est certis limitibus conclusa. Duo mures nox & dies, qui arborem illam paulatim excindunt rodendo. Quatuor aspidēs, quatuor elemēta sunt, quorum pax si turbetur, animus corpore pellitur. Igneus ille ac truculentus draco, inferorum fauces designat, quæ nunquam non aperte ad glutendum. Mellis guttulæ, putidas corporis voluptates, & lethalem vitiū dulcedinem significant. Hæc noxiā promulgate inescit, nec inferos horremus, nec calum aspiramus, contenti suaviter perire. Hec Barlaamus Isaphato. O vera, verissima omnia! Si sapiamus, omnem horam credimus extremam. Ab omni vitæ momento pendet æternitas.

§. 33. Vita prologus, narratio, epilogus.

Humanæ vitæ prologus est Nasci, narratio Dolere, Nasci hu-
epilogus Mori. Orationis hujus lumina sunt, gemi-
tus & fletus, aut gaudium fletu deterius. Egregiè Seneca: Omnes agendum, inquit, mortales circumspice: larga ubique stendi & assidua materia. Alium ad quotidianum opus laboriosa egestas vocat: alium ambitio nunquam quæta sollicitat: alius divitiis quas optaverat, metuit, & voto laborat suo: alium sollicitudo, alium labor torquet, alium semper vestibulum obsidens turba: hic habere se dolet liberos, hic perdidisse, ille nunquam habuisse, lacrymæ nobis deunt, antequam causæ dolendi. Non vides, qualem vitam nobis rerum natura promiserit, quæ primum nascentium omen, fletum esse voluit? Hoc principio edimur, huic omnis sequentium annorum ordo consistit; sic vitam agimus.

Illud lacrymis dignissimum, nec ullis unquam fatis eludendum, quòd nemo nostrum serid cogitat, quandoque sibi ex hoc domicilio migrandum. Cogitamus hoc quidem, sed obiter, & velut somniantes. Hinc, vivimus tanquam semper victuri; vix unquam fragilitas nostra profundis subit animum, nec observamus, quantum temporis transierit; sed velut ex pleno & abundanti perdimus tot & horas, & dies, & menses, & annos. Profundissimi sumus in tempore, nec illius irreparabilem jacturam estimamus, cuius unius honesta est avaritia. Sic magna pars